

Kan je isoleren met hennep? Waarom kan ik Itsme niet installeren op mijn telefoon en is er aan de bushalte nog een laadpunt vrij voor mijn elektrische auto? Met de goedkeuring van vier nieuwe innovatieve projecten door SALKTurbo, komen de antwoorden op al die vragen binnenkort misschien wel uit Limburg.

GEDEPUTEERDE TOM VANDEPUT

SALKTurbo keurt al 76 projecten goed

De Task Force SALKTurbo heeft vier nieuwe projecten goedgekeurd, in totaal staat de teller nu op 76.

Gedeputeerde Tom Vandeput.
FOTO SD

Aan die goedkeuring hangt niet automatisch een subsidie vast. "We begeleiden de promotoren van die projecten naar het juiste subsidiekanal. Voor de financiering kan Limburg putten uit een budget van 152 miljoen euro van de Europese transitie regio", zegt gedeputeerde van Economie Tom Vandeput (cd&v). Voor vier andere projecten is het budget wel rond. Ze krijgen 2,8 miljoen euro Europese steun vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Daarnaast geeft Europa nog 580.000 euro steun voor de aan-

koop van onderzoeksapparatuur. "De Europese middelen zorgen opnieuw voor een investeringsvolume van bijna 7,8 miljoen euro en zijn een echte hefboom voor de economische transitie", vult Vlaams minister van Economie Jo Brouns (cd&v) aan. (o)

Vier nieuwe projecten in SALKTurbo

Naam	Promotor	Projectkost
Expertisehub personeel en arbeidsorganisatie Limburg	Hogeschool UCLL	593.000 euro
Application Center Circular Construction AC3	UHasselt	4.180.000 euro
E-transitiespace	UCLL, Embuild, EnergyVille, Bouwunie Limburg en DUBO Limburg	747.000 euro
Integraal Digitaal	POM Limburg, ACV en PXL	857.000 euro

Vier goedgekeurde projecten voor EFRO

Naam	Partner	Europese subsidie
Open Klimaat Loket	MyCSN	1,2 miljoen euro
XR-Huis	UHasselt	245.000 euro
proeftuin MIA in actie	UHasselt	575.000 euro
SmarThor	VITO	820.000 euro

5 projecten krijgen steun voor onderzoeksapparatuur

Naam	Promotor	Europese subsidie
Hybride klasinfrastructuur	SyntraPXL	180.000 euro
Batterij emulator	Flanders' Make	219.939,29 euro
Gasdroofbaarheid van materialen	UHasselt	95.000 euro
NGSxpress	UHasselt	40.596 euro
x-stralen fluorescentie voor circulaire materiaalchemie	UHasselt	42.925 euro

APPLICATION CENTER CIRCULAR CONSTRUCTION

Grote klimaatkamer test hoe nieuwe bouwmaterialen over tien jaar presteren

HASSELT

Nieuwe bouwmaterialen en -systemen versneld ontwikkelen én testen, dat is het doel van het Application Center Circular Construction (AC3) van UHasselt, een 'Ecotron voor de bouw'. "We werken aan een nieuw gebouw voor de Bouwcampus 2.0 in Diepenbeek. Daar komt laboratorium AC3, waar we onderzoek doen naar circulaire bouwoplossingen."

Het Center for Innovative Materials Research van de Lawrence Technological University in de VS test al bouwmaterialen in een Klimaatkamer. De UHasselt plant de bouw van een gelijkaardig labo. FOTO RR

Circulaire bouwoplossingen zijn onder meer bouwmaterialen die gemaakt zijn op basis van reststromen van de industrie. Bram Vandoren, professor bouwkunde van de faculteit Industriële Ingenieurswetenschappen: "Bij de productie van staal komen bijvoorbeeld zulke reststromen vrij. Een paar jaar geleden beschouwden we die nog als afval, maar nu blijken die te verhanden door CO2 op te nemen. Die technologie blijft tot nu toe beperkt tot kleine metalen blokken, maar we willen onderzoeken of we die ook kunnen gebruiken voor grotere draagelementen. Zulke toepassingen kunnen we binnenkort uittesten in het AC3."

Lego

Naast van reststromen kunnen ook van biologische producten bouwmaterialen gemaakt worden. "Kalkhennep is daar een voorbeeld van", weet professor Vandoren. "Dat is gebaseerd op de hennepstevchen, het houtachtige deel van hennep, en dat kan dienen als isolatiemateriaal. Voor we dat toepassen, vragen we ons af hoe dat zich gedraagt op langere termijn: schimmelt het bij te veel vocht? Zakt het in elkaar?" In het AC3 zal ook onderzoek gebeuren naar hergebruik van materialen. Bram Vandoren: "Een gebouw wordt daarbij als Lego of Mecano weer uit el-

kaar gehaald. Momenteel maken we veel bouw materiaal stuk om dan te recycleren, maar het zou beter zijn als we een balk in zijn geheel kunnen weghalen en opnieuw gebruiken in een ander bouwproject."

Klimaatkamer

Voor al dat onderzoek plannen de ontwerpers drie soorten labo's. Een nat labo, waar nieuwe materialen zoals beton of leemstenen worden gemaakt. Daarnaast nog een droog labo om een aantal kenmerken van die materialen in kaart te brengen, zoals de druksterkte en de treksterkte. Tot slot is er nog de hal met klimaatkamers, die het meest tot de verbeelding spreekt. "Dat wordt de Ecotron voor de bouwsector", zegt Vandoren. "Wij willen een grote klimaatkamer, waar we bijvoorbeeld een volledig gevelpaneel van één verdieping hoog en van vijf tot zes meter lang in zijn geheel kunnen inbrengen en dan versneld testen. Wij zullen proeven uitvoeren met bijvoorbeeld temperatuurcycli en vorst-dooi-cycli. Zo komen er

sproeiknoppen om het te laten regenen. Een ander voorbeeld zijn de versnelde corrosieproeven, die belangrijk zijn voor elementen uit gewapend beton. We willen het ontstaan van betonrot in kaart brengen, dus we injecteren als test zouten in de klimaatkamer om te kijken hoe snel die een betonnen balk aantasten. Wat het nog unieker maakt, zijn de mechanische proeven in de klimaatkamer. Van hout weten we dat het na een tijd en bij hoge vochtigheid vervormt. We willen dan weten hoe fel een houten vloer buigt bij een bepaalde belasting."

Bij de sector heerst nog wat koudwaterrees om de circulaire materialen te gebruiken en daar wil UHasselt met dit onderzoek verandering in brengen. "Er komen zo veel nieuwe materialen op de markt en op dit moment ontbreekt het vertrouwen om die in te zetten. We willen versneld in kaart brengen wat we daarvan mogen verwachten over tien, twintig of vijftig jaar. Gaan die nieuwe materialen stuk? Of krimpen ze? Die kennis missen we nog."

UHasselt krijgt Ecotron voor bouwsector

INTEGREAAL DIGITAAL

ACV leidt afgevaardigden op tot digi-ambassadeurs op de werkvloer

HASSELT

Heb jij al een keer te veel gevtoekt op Itsme? Geen nood, binnenkort brengt de vakbond redding op de werkvloer. ACV Limburg wil haar vakbondsafgevaardigden opleiden tot digi-ambassadeurs.

In het project Integraal Digitaal willen POM Limburg, PXL en ACV Limburg de digitale vaardigheidskloof dichtmaken. "Dat betekent dat mensen de drempel niet over durven om met digitale tools aan de gang te gaan. Ze blijven er

ver weg van, omdat ze het niet kennen", zegt voorzitter van ACV Limburg Joke Man. "Voor veel tools heb je bijvoorbeeld de app Itsme nodig, maar we merken dat veel mensen die niet kennen of niet weten hoe je die moet installeren."

Binnenkort kan je voor zulke ergernissen een beroep doen op een hulplijn op je werkplek, de digi-ambassadeurs. "Zij leren hun collega's hoe je bijvoorbeeld snel inlogt op mypension, waardoor ze niet meer zelf naar de pensioendienst moeten bellen. Tijdelijke werkloosheid vraag je aan met een

Joke Man, voorzitter van het ACV. FOTO SERGE MINTEN

Opleiding

In de eerste plaats krijgen de syndicaal afgevaardigden een opleiding tot digi-ambassadeurs. Joke Man: "Hogeschool PXL voorziet een opleiding om hun sociale en digitale vaardigheden verder uit te diepen. Het is de bedoeling om het project te verbreiden, dus het zijn

zeker niet alleen vakbonds militanten die in aanmerking komen. Vooral de vertrouwensband tussen collega's is belangrijk, want daardoor wordt het leren van de digitale vaardigheden makkelijker. Dat kan één op één gebeuren tussen collega's of in grotere groepen."

Gaan die digi-ambassadeurs zich moeten met het digitale werken op de werkvloer zelf? "Dat is in eerste instantie niet de bedoeling", reageert Joke Man. "Maar als wij erin slagen om werknemers vaardiger te maken, zijn ze meer geneigd om andere digitale toepassingen op het werk te gebruiken. Als er een voorstel in de zin komt, zeggen we daar geen neen tegen. Zowel de werknemers als de werkvloer waren daar wel bij, maar het is niet onze eerste stap." ACV hoopt dat het project in januari van start gaat.

INNOVATIEVE PROEFTUIN MIA IN ACTIE

UHasselt test digitale innovaties voor meer duurzame mobiliteit

HASSELT

Met de innovatieve proeftuin MIA in actie wil Universiteit Hasselt de overstap naar een meer duurzame mobiliteit mogelijk maken. Europa voorzie 575.000 euro steun waarmee digitale innovaties worden uitgetest op drie plaatsen in Limburg.

Onderzoekers zullen op de geplande spitsstrook op de E313 tussen Lummen en Hasselt-West nagaan welke invloed de temperatuur tijdens het storten, uitrollen en walsen van het asfalt heeft op de kwaliteit van het wegdek. Daarnaast komt er een project rond Mobicon in Hasselt, een netwerk van Hoppinpunten. Op die Hoppinpunten komen verschil-

Een model van een halte voor de tram. Op de houten luifel komen geïntegreerde zonnepanelen. FOTO BOUWME

lende vervoersmiddelen samen zoals de trein of bus, maar je vindt er ook deeltauto's, -steps en -fietzen of laadpunten voor je elektrische auto. "We werken hiervoor samen met Cegeka en hun platform Capacity, dat is een parkeermanagementsysteem met focus op de auto", zegt Tom Brijs van het Instituut voor Mobiliteit. "Wij willen dat platform uitbreiden naar bijvoorbeeld de deelfietzen of laadpunten, afhankelijk van het aanbod van het Hoppinpunt. Zo weten de reizigers vooraf hoeveel laadpunten of deelfietzen er nog beschikbaar zijn."

Laadpunten

Wie in de steden rondrijdt, ziet wel vaker elektronische borden met daarop het aantal vrije plaatsen in de verschillende parkings. "Voor ons gaat het vooral om die data in realtime te verzamelen en ze vervolgens overal ter beschikking te stellen via het Mobilize-platform. Dat kan via een bord, maar zeker ook via een app of website. Het is de bedoeling dat alle informatie daarop samenkomt en daarna bekijken we hoe we het gebruik van bijvoorbeeld de laadpunten kunnen sturen." De tram tussen Hasselt en Maasmechelen zal in de toekomst

over de universitaire campus in Diepenbeek rijden, maar voor het laatste onderzoek is daar nu al een model van een halte voor de tram gebouwd. Op de houten luifel komen geïntegreerde zonnepanelen. "Dankzij speciale sensoren op het model van de halte komen we te weten hoe het hout zich gedraagt onder invloed van weer en wind. Zal het materiaal vervormen? En welke impact heeft dat op de prestaties van de zonnepanelen? De ingenieurs gaan die effecten permanent opvolgen via de sensoren en dat onderzoek zal inzicht opleveren die we kunnen gebruiken voor de andere haltes op de Spartaculijnen."

Een Hoppinpunt in Maasmechelen. FOTO BOUWMEDEIE BELBACHPR